

Bli med på
antirasistisk
folkefest i
Fredrikstad
29. juli!

Nynazister angriper homobevegelsen:

– Viktigere enn noensinne å markere Pride

Foto: Erik F. Brøndstøyg/Human-Etisk Forbund.

Ny bok om HR-ideologi:

– Fører til individualisering av arbeidslivet

Foto: Jan-Eirik Ostlie/NNN-arbeideren.

– Vi har ikke ett lokalsjukehus å miste

LEDER:

“Det er noe i gjære i den delen av befolkninga som tidligere
utgjorde arbeiderbevegelsen.” MARI EIFRING, PARTISEKRETÆR

HALVE HIMMELEN ER VÅR:

“Lønn og pensjon å leve av er et vilkår for
kvinnefrigjøring” SEHER AYDAR

Foto: André Løvning.

Mari Eifring
mari@roedt.no
Partisekretær i Rødt

Noe er i gjære

LEDER

I begynnelsen av juni overrasket Labour-leder Jeremy Corbyn kommentariatet og valganalytikerene ved å lede Labour til et langt bedre valgresultat enn de fleste trodde var mulig. Den radikale Corbyn har blitt stemplet som «uvalgbar», han har blitt utsatt for kuppforsøk i egne rekker, og han har opplevd en hetskampanje uten sidestykke i britisk konservativ presse. Men den sindige 68-åringen har stått fast på sitt enkle, men viktig budskap: «For the many, not the few».

De siste årene har vi sett overraskende valgresultat over hele den vestlige halvkule, som har gjort ekspertene til skamme. Framveksten av Podemos i Spania og Syriza i Hellas, Bernie Sanders' utfordring av det forsteinede demokratiske partiet i USA, og Labours uventede framgang i vårens valg i Storbritannia, er alle fenomener som virket utenkelig for få år siden. Det disse bevegelsene har til felles er at de har vokst fram parallelt med at forskjellene mellom de rikeste og folk flest har økt dramatisk.

Det er noe i gjære i den delen av befolkninga som tidligere utgjorde arbeiderbevegelsen. Folk som sliter med å få endene til å møtes, og som føler på økt utrygghet forlater de etablerte partiene som ikke har greid å stogge forskjells-galoppen. Også her hjemme ser vi forsiktede tegn til at folk har fått nok av gamle løsninger som ikke fører til reell forandring. Rødt doble valgresultatet vårt ved lokalvalget i 2015. Nå viser flere målinger at sperregrensa er innen rekkevidde. En Rødt-gruppe på 7-8 stortingsrepresentanter er ikke lenger helt umulig å se for seg.

Selv om det er grunn til å glede seg over framveksten av nye, radikale sosialistpartier i mange land, er det også viktig å på alvor at også ytre høyre opplever framgang i en rekke land. Det er ikke gitt at frustrasjonen over ulikhet, urettferdighet og utrygghet gir seg utslag i økt oppslutning om venstresida. Donald Trumps seier i det amerikanske presidentvalget er det foreløpig viktigste eksempelet på hvordan høyresida også er i stand til å kapitalisere på usikre framtidsutsikter.

Dette er noe av bakgrunnen for at programmet på festivalen Popvenstre, som Rødt arrangerer i samarbeid med andre aktører fra kulturlivet og de sosiale bevegelsene, er konsentrert rundt spørsmålet om hvordan høyrepopulismen kan slås tilbake gjennom folkelig engasjement. Rødts bidrag er like enkelt, som det er velprøvd: kamp mot økonomiske forskjeller og en styrking av fellesskapsløsningene som kommer alle til gode. Fordi fellesskap fungerer.

Rødt ♦ Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo

Aktuell bok: Stein Stugu er aktuell med boka Du har sparken! Om HR og amerikanisering av norsk arbeidsliv. Foto: Jan-Erik Østlie/NNN-

ARBEIDSLIV

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– På kort sikt tjener ledelsen på HR. På lang sikt taper alle på at ledelsen får mer makt, sier Stein Stugu.

Han er rådgiver i De Facto og tidligere bryggeriarbeider. Nå har han gitt ut boka Du har sparken! Om HR og amerikanisering av norsk arbeidsliv på Manifest forlag.

– Human Resources Management (HR) er et system for mer effektiv bruk og styring av menneskene i en organisasjon. Utgangspunktet er hvordan organisasjonen skal få mest mulig ut av arbeidskraften. I ytterste konsekvens blir da all annen organisering, som fagforeninger, et problem og en hindring på veien.

Stugu påpeker at USA er utgangspunktet for HR-ideologien.

– Det er en av årsakene til at jeg snakker om HR og amerikanisering av arbeidslivet som en og samme sak. HR kom også på slutten av 80-tallet og må forstås på bakgrunn av nyliberalismens ideologiske hegemoni slik det utviklet seg særlig i Storbritannia og USA. Et kjernepunkt er den konsekvente individualiseringen, og underliggende påstanden om at alle egentlig er egoister. I virkeligheten trives mennesket best i fellesskap, og fellesskap fungerer i det lange løp best for alle, både som individ og gruppe.

Påvirker arbeidslivet

De Facto-rådgiveren mener at HR påvirker norsk arbeidsliv på flere måter:

– Både ideologisk gjennom individualisering av arbeidslivet og økt vekt på styringsretten, og ved at det utvider ledelsens verktøykasse. Stikkord er individuell lønn, lojalitet, les lydighet til virksomheten, mål- og utviklingssamtaler for å presse deg til å jobbe videre, og enorme mengder av måle- og kontrollsystemer.

Han påpeker at HR-ideologien er grunnleggende problematisk, selv om det finnes ulike varianter.

– HR er i praksis også en samlebetegnelse

på mange forskjellige metoder. Det finnes for eksempel en retning innenfor HR som er opptatt av at lønn skal være god og rettferdig. Det er umulig å oppnå uten en sterk fagbevegelse. Men med konsekvent individualisering kombinert med outsourcing og konkurranseutsetting, alt viktige deler av HR, blir det vesentlig vanskeligere å bygge en sterk fagbevegelse. Lønna blir da basert på det ledelsen synes er rettferdig, som vanligvis er noe helt annet enn hva det store flertallet synes er rettferdig.

Ulike varianter av HR

Stugu ser flere grunner til at HR ikke har et generelt dårlig rykte i Norge.

– Det kan være fordi at alle endringer kommer gradvis, og at veldig mange av de som jobber med HR helt opplagt har gode intensjoner og egentlig bare ser på det de driver med som en videreføring av gamle dagers personalavdeling.

– Man skiller gjerne mellom to retninger for HR: den som er kontrollorientert og tar sterkt utgangspunkt i individuell lønn, og den som tar utgangspunkt i den indre motivasjonen. Indre motivasjon er vel og bra, men det må være grenser for det også, så folk ikke jobber seg i hjel. For eksempel handlet lærerstreiken i stor grad om å sette grenser for hvor mye man skal jobbe, for en gruppe som er sterkt motivert for det arbeidet de gjør med elevene.

Han mener vi må ivareta de som faktisk skaper verdiene i samfunnet på andre måter enn gjennom HR.

– I prinsippet er dette utgangspunktet for arbeidsmiljøloven i Norge. Alle skal ha innflytelse på eget arbeid, og alle skal ha muligheten til å utvikle seg i arbeidet. Dette er en fundamentalt annen innfallsvinkel til arbeidet enn HRs innfallsvinkel. Skal det være virkelighet er svaret primært sterke fagforeninger med reell makt.

Kostnadskutt som påskudd

– Oppsigelsesprosesser hvor klubben medvirker gjøres på bakgrunn av en vurdering hvor begge parter godtar at kostnadskutt er nødvendig – for å overleve som bedrift i den kapitalistiske

arbeideren.

økonomien, sier John Thomas Suhr. Han er konserntillitsvalgt i Norli Libris og leder i Oslo/Akershus Handel og Kontor.

– Hvis klubben ikke er av den formening at det er nødvendig, så godtar vi ikke oppsigelser av noen av våre medlemmer. Oppsigelser skal ikke være en naturlig del av driften av en bedrift. Men vi anerkjenner selvsagt at det unntaksvis er en situasjon vi i dag ikke er i en posisjon til å motsette oss helt. Men alle andre muligheter skal være prøvd først.

Han er opptatt av at oppsigelser ikke må bli et påskudd for å maksimere utbyttet for eierne.

– Som tillitsvalgte i Norli Libris forholder vi oss prinsipielt nærmest slavisk til det forsterkede ansiennitetsprinsippet i Landsoverenskomsten som gjelder hos oss. Etter min erfaring er det den eneste holdbare måten å gjøre oppsigelser på en rettfærdig måte som medlemmene anerkjenner: «Sistemann inn – førstemann ut». Erfaringsvis vil ofte ledelsens ryggmargsrefleks være det motsatte og fristelsen til å bruke anledningen til å beholde de «mest produktive» og kvitte seg med «de minst produktive» blir fort deres utgangspunkt. Det å velge ut ansatte slik man tror det best tjener bedriftens profitt, er en kjerneoppgave ut fra HR-teori når det gjelder alle deler av personalledelse, ved ansettelse og utvikling så vel som ved omorganisering, nedbemanning og oppsigelse.

Kapitalistisk konkurranse overtar

– Teoriene og ideologien i personalledelse og HR endrer seg i takt med samfunnsutviklingen. Et av de bakenforliggende utviklingstrekkene som preger dominerende HR-teorier og praksis er den kapitalistiske konkurranselogikkens dominans i etterkant av de sosialistiske landenes kollaps. Amerikaniserte bedriftsledelsesteorier har fått stadig mer dominans i takt med økt kapitalistisk konkurranse også i Norge, sier Suhr.

– Fra tidligere å være en mer operativ funksjon som håndterte lønnsutbetalinger, pensjon, arbeidskontrakter og deltok i partsforhandlinger, har HR i større grad blitt en integrert del av virksomhetenes strategiarbeid. Dette har i de dominerende former for HR fått uttryk

Leder i HK Oslo/Akershus: John Thomas Suhr. Foto: Handel og kontor.

i en økt individualisering, sortering og utvelgelse av ansatte, og skjerpet fokus på lojalitet til «bedriftens interesser». Vi kan aldri gi slipp på prinsippet om at arbeid er en rettighet, eller glemme at lønn er den viktigste fordelingsmekanismen i dagens samfunn. I HR-ideologi blir dette redusert til styringsredskaper for ledelsen.

Må tenke fellesskap

Som tillitsvalgt mener Suhr det er nødvendig med et motsvar til HR.

– Tillitsvalgte i både offentlig og privat sektor må studere, identifisere og motarbeide amerikansk-inspirert bedriftsledelseideologi som reduserer ansatte til redskaper for bedriftens mål, rangerer ansatte etter lojalitet til og oppfyllelse av mål satt av ledelsen, bruker lønn og retten til arbeid som individuell belønning og straff, og hvor bedriftsdemokrati og tillitsvalgte kun blir forstyrrelser i ledelsens styringssystemer.

Han mener det er underordnet om ideologiene kalles for hard HR, myk/forpliktelsesbasert HR, strategisk LMR, Lean, New Public Management eller noe annet.

– Våre mål om full sysselsetting, trygghet gjennom gode velferdsordninger og lønnsutjevning som minsker forskjellene i samfunnet er kollektiv tenkning, som står i direkte motsetning til ideologi som reduserer arbeid og lønn til et individuelt ansvar.

RØDT Norge RUNDT

HORDALAND:

Går mot bompenger

Den nye Byvekstavtalen i Bergen innebærer at det vil komme hele syv nye bomstasjoner i Fana og Ytrebygda. Rødt og FrP er de to eneste partiene som går mot.

– En side ved saken er at bompenger er en flat skatt som rammer usosialt. Men hovedpoenget vårt er det åpenbare paradokset i at man skal basere kollektivtransporten på fortsatt fremtidig privatbilisme. Man lager et system der situasjonen blir at om privatbilismen går ned, så forsvinner inntektene til kollektiv, sier bystyrerepresentant Sofie Marhaug til Fanaposten.

NORD-TRØNDELAG:

Tror på rød bølge i Steinkjer

Det ferske Rødt-laget i Steinkjer bruker alle kanaler for å påvirke lokalpolitikken, og satser på en rød bølge ved neste valg.

– Vi tror på en klar rød bølge både nasjonalt og lokalt. Fram til neste valg skal vi observere lokalpolitikken og være aktiv i alle kanaler. Vi har passert 20 medlemmer og får mange positive tilbakemelding for vårt engasjement, sier lokallagsleder Tor Arne Mjøen til Steinkjer-Avisa.

NORDLAND:

Rødt reetablert i Saltdal

– Det er på tide at Rødt kommer på Stortinget, sier Olav Eldøen til Saltenposten.

Nylig ble det valgt et nytt interimstyre for Rødt Saltdal. Partiet har tidligere gjennom 20 år vært representert i Saltdal kommunestyre, på det meste med to representanter.

– Det viktigste for oss nå, er å drive en aktiv valgkamp for Rødt, for å få partiets førstekandidat i Nordland, Synne Bjørnbæk representert på Stortinget, sier Eldøen.

TELEMARK:

Bevilget en halv million ekstra til barn og unge

Varaordfører Charlotte Therkelsen Sætersdal i Kragerø ville ikke la hele overskuddet på 10,1 millioner fra kommuneregnskapet for i fjor gå til disposisjonsfondet. Hun fikk gjennomslag for å bevilge en halv million til ulike tiltak for barn og unge.

– Vi vil styrke tiltakene mot barnefattigdom. Vi vil sette av 50.000 kroner som det kan søkes på, til kontingenter og gaver. Det er faktisk familier som ikke har råd til å kjøpe bursdagspresanger, sier Sætersdal til Kragerø Blad Vestmar.

HALVE HIMMELEN ER VÅR

Seher Aydar er landsstyremedlem i Kvinnefronten og Rødts 2. kandidat i Oslo. Hun skriver om feminisme i Rødt Nytt.

En viktig kvinneseier

Den tvungne meklingen i det kirkeide barnehagekonsernet Akasia førte i begynnelsen av juni til at partene ble enige om en ny tariffavtale. Vi kan nå glede oss over at pensjonsstriden er løst og at de ansatte får etterbetalt lønnstillegg for 2016 og 2017. Men bør det ikke egentlig være unødvendig å måtte streike for en rettferdig pensjon?

Arbeid i barnehage er et kvinnedominert yrke med høy arbeidsbelastning og lav lønn. Kvinner som har slitt et helt arbeidsliv står ofte igjen med smuler. La oss ikke glemme at pensjon er utsatt lønn.

Etter at eierne av Akasia valgte kommersialisere driften og melde seg inn i arbeidsgiverorganisasjonen Spekter, sa de opp de ansattes pensjonsordninger uten å ha reservert seg fra tidligere tariffavtaler fra tiden før Bergen kirkelige fellesråd valgte å etablere konsernet Akasia, og uten å ha forhandlet fram en ny avtale med fagforeningene. Det gjorde at de ble stevnet for Arbeidsretten fordi fagforeningene mener innskuddspensjonen de har innført er ulovlig. Tariffavtalen som konflikten omhandlet burde ha vært ferdigforhandlet i 2016, slik alle andre tariffavtaler innenfor barnehagesektoren ble i fjor.

Akasia hevdet at en rettferdig pensjon ville sette arbeidsplasser i fare og at det er noe de ikke har råd til. Dette til tross for at de i dag får 13 prosent av det kommunale rammetilskuddet for å dekke pensjonskostnader. Den ordningen de har nå koster dem bare rundt 7 prosent. En kan jo bare lure på hvor det er blitt av de resterende 6 prosentene?

Hvis Akasia hadde fått gjennomslag for sin pensjonsløsning, ville det fått store ringvirkninger i det øvrige arbeidslivet. Det ville vært en gavepakke for velferdsprofitorerne, og gjort at store kommersielle selskaper som driver barnehager i Norge kunne brukt eksempelet til å svekke pensjonsordningene til svært mange flere.

Kvinner har som regel kortere opptjeningstid, arbeider mer deltid, har lavere pensjonsgrunnlag og lever lenger. Cirka 90 prosent av alle med minstepensjon er kvinner. Kvinner er i høyere grad enn menn avhengige av velferdsstaten både som brukere og arbeidstakere. Angrep på velferdsstaten er et angrep på kvinners økonomiske selvstendighet. Å ha en lønn og pensjon å leve av – å være økonomisk uavhengig – er et vilkår for kvinnefrigjøring.

Når de som driver private velferdstjenester nekter sine ansatte livslang, rettferdig og tariffestet pensjon, er det et angrep på kvinners økonomiske rettigheter. Slike angrep bidrar til å sette likestillingen i revers. Vi vil ikke leve i et samfunn der profitt går foran rettferdige lønns- og arbeidsvilkår. Utfallet av streiken i Akasia er derfor en viktig seier for kvinnebevegelsen såvel som fagbevegelsen.

Vant fram: Ansatte i Akasia-barnehagene sikret seg livslang pensjon. Foto: Sara Bell.

FAGBEVEGELSE

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Etter én måned med streik sikra barnehagetilsette i Bergen ein anstendig pensjon.

– Det var en rettferdig streik og det er godt at den er over, seier Sara Bell, leiar i Fagforbundet i Bergen.

Streiken har bakgrunn i at kyrkjelydskonsernet Akasia gjekk frå å drive ideelt til å ta utbytte på drifta av sine 20 barnehagar.

– I 2016 sa Akasia opp tariffavtalar som dei ikkje reservert seg mot. I forlenginga av det sa dei opp pensjonsordningane til sine tilsette og melde dei inn i innskotsordning utan den forplikta forhandlinga med arbeidstakarorganisasjonane. Fagforbundet meiner at dette er ei undergraving av heile tariffsystemet, og stevna Akasia for Arbeidsretten i juni 2016. Akasia svarte med å siviltsaksøke 90 medlemmer i Fagforbundet, forklarar fagforeiningsleiaren.

Sikra hybridpensjon

– Den nye pensjonsordninga ville gitt dei kvinnelege tilsette vesentlig lågare pensjonsutbetalingar enn sine manlege kollegaer som har same lønn og ansiennitet på grunn av lengre forventet levetid. Lever kvinnene lengre, vil dei i siste periode av livet være minstepensjonistar. For å komme Akasia i møte skisserte vi ein hybridpensjon: ein innskotspensjon som sikrar at kvinner og menn får like store pensjonsutbetalingar og er livslang. Fagforbundet og Utdanningsforbundet meiner pensjon skal vare livet ut og være lik for menn og kvinner, seier ho.

– Akasia sine tenester er i all hovudsak finansiert av offentlige tilskot, og i barnehagane sine rammetilskot er 13 % av tilskotet berekna til pensjon for dei tilsette, medan den noverande (etter vår vurdering, tariffstridige) innskotspensjonen som Akasia har innført, kostar arbeidsgivar om lag 7 % om ein regner med alle kostnader, seier Bell.

Frykta spreingseffekt

Bell meiner åtfærdinga til Akasia ville kunne satt eit negativt eksempel for andre barnehagar om dei hadde vunne fram.

– Akasia har forsøkt å bli den kjipaste arbeidsgivaren i Noreg. Det kunne satt ein standard som andre arbeidsgivarar ville forsøke å kopiere, seier ho.

Sofie Marhaug, bystyreprerentant for Rødt i Bergen meiner profitt ikkje høyrer heime i

Leiar i Fagforbundet Bergen: Sara Bell (til høyre). Foto: Privat.

Bystyrerepresentant: Sofie Marhaug. Foto: Magne Hagesæter.

barnehagesektoren.

– Private barnehagar får akkurat like mykje offentleg tilskot som dei kommunale. Dei profittdrivne lar nokre av desse pengane gå i eiga lomme, til dømes ved å gi sine tilsette dårlegare pensjonsvilkår. Det er grunnleggande galt at nokon skal tene seg rike på barnehagebarn. Profitten kjem sjeldan barna til gode, heller ikkje dei tilsette, seier Raudt-politikaren, som særleg syns det er problematisk at Akasia har tent pengar under streiken:

– Det er eit problem at kommunen har heldt fram med å gi offentleg tilskot til Akasia, sjølv når barnehagane har vore stengt. Dette strir med prinsippet i barnehagelova om at midla skal kome barna til gode. I tillegg undergrev tilskotet streikeretten til dei tilsette: Eigaraane får akkurat like mykje pengar sjølv om det ikkje er nokon som arbeider for dei pengane.

Marhaug meiner Akasia-streiken også var ein kamp for eit meir likestilt arbeidsliv:

– Fleirtalet av dei som er tilsette i barnehagar er kvinner. Dei er avhengig av ein trygg og livslang pensjon. Kvinner tar oftare permisjon enn menn, og sjukefråveret er ganske høgt i barnehagar. Det er mange grunner til at det er slik, for eksempel underbemanning. Då er det desto viktigare at løns- og pensjonsvilkåra er gode og stabile, slik at dei tilsette får igjen for den gode innsatsen og det harde arbeidet dei har gjort. Vi treng eit arbeidsliv som òg er tilpassa liva til kvinner, ikkje berre til menn, seier bystyreprerentanten

– Viktigere enn noensinne å markere Pride

Pride: Arrangeres flere steder enn noensinne. Foto: Erik F. Brandsborg/Human-Etisk Forbund.

INKLUDERING

Brage Aronsen brage@roedt.no

Samtidig som nazister har varslet en demonstrasjon mot det de kaller «homolobbyen» markeres Pride flere steder enn noen gang tidligere i Norge.

– Pride er både fest og politisk kamp. Vi feirer fremskrittene og de modige menneskene som har gått foran, samtidig som vi anerkjenner at vi har mer igjen å kjempe for. Det er fortsatt ulovlig å være homofil i over 70 land i verden. Og her hjemme har vi nettopp fått høre mange historier fra folk som fortsatt ikke føler seg trygge i en Pride-parade, sier valgkampsekretær i Rødt, Benedikte Pryneid Hansen.

Pryneid Hansen har bakgrunn som kommunikasjonsrådgiver i FRI - Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold. Hun peker på at selv om homobevegelsen har vunnet viktige seiere de siste årene er det mye som gjenstår, både i Norge og andre steder.

– I Tsjetsjenia er vi nå vitne til systematisk forfølgelse og arrestasjoner av homofile, og antatt homofile menn. Flere er rapportert drept. Pride brukes for å markere solidaritet og kjempe for og sammen med de som er forfulgt i andre deler av verden.

– Selv om vi har kommet langt i Norge når det kommer til rettigheter har vi fortsatt en jobb å gjøre med å endre holdninger. Én av seks menn oppgir at de ville flyttet seg unna en homofil på bussen. «Jævla homo» er fortsatt det mest brukte skjellsordet i skolen. Vi har mye igjen å gjøre før alle kan få leve frie liv som hele seg.

Angripes fra ytre høyre

29. juli har naziorganisasjonen med det misvisende navnet Den nordiske motstandsbevegelsen fått politiets tillatelse til å avholde en offentlig demonstrasjon i Fredrikstad under parolen «Knus homolobbyen». Valget av Østfoldbyen er neppe tilfeldig. Det er ventet at de norske nazistene får drahjelp fra sin langt sterkere svenske moderorganisasjon.

– Parolen om «homolobbyen» er like hatefull som den konspiratorisk. Rødt skal selvsagt delta på motdemonstrasjonen. Vi skal bidra til at vi får en svær og fargerik folkefest mot nazisme i Fredrikstad 29. juli, sier Pryneid Hansen.

– At nazister og høyreekstreme organiserer seg

Valgkampsekretær: Benedikte Pryneid Hansen. Foto: André Løyning.

Her markeres Pride:

- Regnbuedagene, Bergen 3. - 10. juni
- Mo i Rana Pride 15. - 17. juni
- Oslo Pride 23. Juni - 2. juli
- Leknes Pride, 25. Juni
- Stabæk Fotball Pride, 25. - 27. juni
- Skeive Sørlandsdager, Kristiansand 23. - 27. august
- Stavanger på skeivå, 20. august - 3. september
- Trondheim Pride, 9. - 17. september
- Tromsø Arctic Pride, 4. - 12. november.

Mer informasjon på foreningenfri.no.

for å slåss mot homofile viser viktigheten av årets Pride-markeringer. Derfor er det også gledelig at det er rekordmange Pride-markeringer i år. Pride er en fantastisk feiring av mangfold og kjærlighet som jeg anbefaler alle å ta en del av! Om du ikke føler at Pride-paraden er noe for deg, så gå for en som ikke kan gå selv.

Leder i Rødt: Bjørnar Moxnes. Foto: André Løyning.

Sjukehusreformen har gitt dårligere tilbud

SJUKEHUS

Brage Aronsen brage@roedt.no

En massiv folkelig mobilisering har tvunget helseminister Bent Høie (H) i kne. Odda sjukehus beholder akuttkirurgien. Men kampen for fullverdige lokalsjukehus er likevel langt fra over.

– For første gang siden foretaksreformen kom i 2001, har en helseminister blitt presset til å snu 180 grader. Det er en historisk seier, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

– Seieren i Odda skyldes ene og alene at lokalbefolkninga samla seg, på tvers av partiskiller og andre skiller, og sto sammen mot direktørene i helseforetaket og ministeren i departementet. Denne kampen vil og må få betydning for andre lokalsjukehus.

– I 2015 ble 11 av 32 helikopterturer ved Odda sjukehus avlyst eller avbrutt på grunn av dårlig vær. Luftambulansen i Arendal måtte avlyse en av fem flyvninger i perioden 2013 til 2016. I et land som Norge er de helt uholdbart med en akuttberedskap som ikke tåler dårlig vær. Derfor er det alarmerende at sjukehusstilbudet bygges ned, og ikke opp. I 2007 hadde vi 44 lokalsjukehus med traumefunksjon. I dag er det bare 32 igjen. Vi har ikke et eneste å miste.

Moxnes mener lokalsjukehusene er avgjørende for den akuttmedisinske beredskapen i Norge. Han peker videre på at sjukehusreformen som den avgjørende årsaken til at helsevesenet i dag preges av nedleggelse, kutt og sentralisering.

– Når jeg møter helsearbeidere, så forteller de meg om en hverdag hvor de må løpe fortere og fortere, hvor de må fylle ut flere og flere skjemaer og hvor de føler seg mistrodd og overstyrt av ledelsen, der det sitter forretningsfolk som aldri har jobba på et sjukehus, og som bare bryr seg om bunnlinja – og som legger ned lokalsjukehus de mener er ulønnsomme.

– Sjukehusreformen, som ble innført av Ap, Frp og Høyre, gjorde at målet med sjukehusene gikk fra å levere omsorg og behandling til å levere resultater i et regnskap. Vi har gått fra å ha fungerende sjukehus der folk bor, til å få nedleggelse, sammenslåinger og gigantsjukehus, som har vært en katastrofe.

– Det er en myte at små sjukehus er dyrere og dårligere enn store sjukehus. Mindre sjukehus har minst like gode behandlingsresultater, er billigere å drive, har færre sjukehusinfeksjoner, og er beredskapsmessig en mye bedre strategi enn bare å ha noen få store sjukehus.

– Vi trenger flere sjukepleiere og leger i helsevesenet, ikke flere direktører! Derfor vil Rødt reversere sjukehusreformen, sånn at vi blir kvitt bedriftsøkonomisk styring og heller lar behovene styre. Og det skal vi kjempe for, fra Stortinget, allerede til høsten, sier Rødt-lederen.

Færre organiserte: Organisasjonsgraden går ned. Foto: Magne Svendsen.

Organisasjonsgraden går ned

Mer enn 1,2 millioner norske arbeidstakere var ved utgangen av 2016 medlem i en fagorganisasjon, ifølge tall fra nettstedet Arbeidslivet.no, som drives av Fafo. Antall lønnstakere økte imidlertid samtidig med 300.000. Det skriver Fri Fagbevegelse.

Ved utgangen av 2016 var organisasjonsgraden i Norge på 49 prosent. Ti år tidligere var den på 50,5 prosent. LO og YS taper terreng, mens Unio og Akademikerne styrker sin posisjon. Men flertallet av norske arbeidstakere er altså uorganisert.

– Vi må jobbe for at flere velger å organisere seg. Spesielt vil vi jobbe opp mot privat tjenestesektor. Det er der det er størst antall uorganiserte. Vi skal bredde LO videre ut og få inn flere grupper. Våre dører står alltid åpne, uttalte LO-leder Hans Christian Gabrielsen på pressekonferansen rett etter at årets LO-kongress var over.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Bystyrerepresentant: Negar Enyati. Foto: Christopher Neumann Ruud.

Sosial dumping i Sporveien

I juni avslørte ABC Nyheter hvordan millionene ruller inn til Sporveien fra amerikanske Clear Channel, som bruker underbetalte løsarbeidere i det svenske bemanningselskapet Pecus til å henge opp reklame på Oslos busser, trikker og t-baner. Pecus har leid inn folk på nulltimerskontrakter, med en grunnlønn på 140 kr per time, for å gjøre jobben.

Bystyrerepresentant for Rødt Oslo, Negar Enayati reagerer kraftig på avsløringen og har tatt opp saken i Samferdsels- og miljøkomiteen. Hun er ikke tilfreds med samferdselsbyråd Lan Marie Nguyens svar.

– Byråden skyver Clear Channel foran seg og mener ansvaret ligger hos dem. Men Sporveien Oslo AS er et kommunalt foretak, og dermed er det byrådet som har ansvaret for de ansattes arbeidsforhold.

– Rødt ser det som helt uakseptabelt at arbeidsfolk som gir kommunen millioninntekter skal være ansatt gjennom bemanningsbyrå på nulltimerskontrakter uten fast lønn mellom oppdrag. Det finnes ikke noe annet ord for dette enn sosial dumping. Vi kommer ike til å gi oss før byrådet går med på å rydde opp i denne saken, sier Enayati.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Boikott: Rødt har i lang tid krevd boikott av Israel. Nå går LO inn for boikott. Foto: Simon Gjerstad.

Jubler over LO-vedtak om boikott av Israel

Årets LO-kongress ble historisk: For første gang oppfordrer LO til boikott av israelske varer og tjenester.

Dette er et historisk vedtak på mange måter. Både fordi det var et vedtak som er jobba fram av grasrota i fagbevegelsen, mot ledelsens ønske. Det er også historisk fordi et slikt vedtak i Norges største og viktigste arbeidstakerorganisasjon legger det et viktig press på Arbeiderpartiet, sier Marianne Gulli, internasjonal leder i Rødt.

Hun viser til at over 170 organisasjoner som representerer det palestinske sivile samfunnet, har bedt det internasjonale sivile samfunnet, organisasjoner og folk fra hele verden om å boikotte Israel.

– Den israelske okkupasjonen av Palestina er folkerettsstridig. År med internasjonal fordømmelse har ikke rikkert Israel en tomme, og utbredelsen av ulovlige israelske bosettinger fortsetter med uformisk styrke. Økonomisk, kulturell og politisk boikott av Israel er derfor et nødvendig virkemiddel for å legge press på den israelske staten, sier Gulli.

– Boikott er også viktig fordi vi det hindrer at Norge gjennom samarbeid med israelske

Internasjonalt ansvarlig i Rødt: Marianne Gulli. Foto: André Løyning.

institusjoner og selskaper bidrar til eller profiterer på de folkerettsstridige bosettingene og okkupasjonen. Vi må få en slutt på samarbeid med den israelske petroleumsindustrien, investeringer i selskaper og virksomheter profiterer på folkerettsstridige bosettinger etablert på okkupert palestinsk område, og ikke minst: våpenhandelen med et land som daglig bryter med folkeretten.

– Nå gjenstår det å se hvordan LO vil følge opp vedtaket fra kongressen. Det er fortsatt mange på Youngstorget som er uenig, og derfor må grasrota i forbundene og solidaritetsorganisasjonene fortsatt stå på for å sørge for at vedtaket blir fulgt opp i praksis, sier Gulli.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Krever stans i returer til Afghanistan

Den første uka i juni ble nærmere 200 drept og 700 skadet i Kabul. Likevel sender Norge fortsatt afghanske flyktninger tilbake til Afghanistan. Mariette Lobo, leder av Rødts antirasistiske utvalg, krever at regjeringa stanser alle utsendelser av asylsøkere til Afghanistan.

– Krigen i Afghanistan, som også Norge deltok i, har etterlatt et land med store ødeleggelser og konflikter. Norge bør derfor vise enda større ansvar for menneskene som flykter derfra, og gi afghanske flyktninger varig opphold, sier Lobo.

Hittil i år er 279 mennesker returnert til Afghanistan. I 2016 fikk kun 28 prosent av afghanske asylsøkere opphold i Norge, mens 3090 personer fikk avslag. Færre gis beskyttelse, mens situasjonen i Afghanistan de siste årene har blitt verre.

– Regjeringa må være tilbakeholdne med å returnere asylsøkere til andre steder i hjemlandet slik at de blir internflyktninger, og rimelighetskravet må gjeninnføres. Det er en menneskerettslig plikt å vurdere i hver sak om det er rimelig å returnere noen til internflykt. Dette er særlig viktig for å beskytte utsatte grupper som kvinner, barnefamilier og funksjonshemmede.

Leder i antirasistisk utvalg: Mariette Lobo. Foto: André Løyning.

Likevel vedtok Stortingets flertall i fjor å fjerne dette kravet, sier Lobo.

Rødt jobber også for å få opphevet praksisen med midlertidig oppholdstillatelse frem til 18 år for mindreårige asylsøkere, noe som særlig har rammet afghanere.

– Resultatet av denne politikken er at unge som burde få slå rot og skape seg en fremtid lever i en utrygg og kritisk tilværelse. Det rapporteres om selvskading, selvmordsforsøk og om et stort antall enslige mindreårige asylsøkere som forsvinner. Norge må ta sine forpliktelser i barnekonvensjonen og flyktningkonvensjonen på alvor, avslutter Lobo.

Mari Eifring
mari@roedt.no

La France insoumise: En rød komet

Roper på forandring: Franske velgere har fått en nytt venstresidealternativ i La France insoumise. Foto: Lorie Shaull/CC.

RØD UNGDOM INTERNASJONALT

Snorre Log Skage snorre@socialisme.no

Fransk politikk har fått et nytt, spennende alternativ til venstre. Nå jobber La France insoumise for å mobilisere franske velgere som bor eller studerer i Norge.

La France insoumise har tatt det franske samfunnet med storm. Partiets frontfigur Jean-Luc Mélenchon, som har bakgrunn fra det franske sosialistpartiet, blir sammenliknet med lederfigurer som amerikanske Bernie Sanders og britiske Jeremy Corbyn. Vi tok en prat med parlamentskandidat Olivier Tonneau, som jobber med å mobilisere franskmenn som bor i Nord-Europa.

– Franske borgere i Storbritannia og Irland som er en del av vår valgkrets er mer mottakelige for Macrons liberale politikk. Men jeg tror franskmenn i Skandinavia og nordmenn generelt har en mulighet til å kritisere Macrons politikk utenfra. Macron ønsker at Frankrike skal se til Skandinavia. Det gir oss muligheten til å påpeke hvordan hans politikk ikke samsvarer med de positive framskrittene en ser i Norden.

Sosialistpartiets kollaps

La France insoumise har vokst fram i tomrommet på venstresida etter at Sosialistpartiets president François Hollande gikk markant til høyre i løpet av hans regjeringperiode. Tonneau forklarer at Hollande ble valgt på et løfte om å gå imot den kuttbaserte nøysomhetspolitikken på et europeisk nivå. Men i stedet implementerte han høyst upopulære kutt i selskapsskatten, angrep på faglige rettigheter, og kutt i lokale budsjetter.

– Kjernen i vår kamp er en radikal reovering av den franske stat gjennom en konstitusjonell prosess. Kort forklart er programmet vårt todelt: På den ene siden ønsker vi å bruke staten til å frigjøre folk fra finanskapitalens makt, og på den andre siden vil vi gi folk makten over selve staten. Klarer vi begge deler så har vi gjennomført idealet om en sosial og demokratisk republikk - en idé som har røtter tilbake til den franske revolusjonen og Robespierre, og som har alltid vært grunnlaget for den franske venstresida.

Den egentlige opposisjonen

Tonneau mener lite vil endre seg i fransk politikk med Emmanuel Macron ved roret. Han mener også Sosialistpartiets høyredreining er en viktig årsak til høyreekstreme Front Nationals vekst.

Driver valgkamp i Norden: Olivier Tonneau. Foto: Le vent se lève.

– Le Pen tapte kanskje andre valgrunde, men vi må ikke glemme at hun samlet mange flere stemmer enn det faren hennes gjorde i 2002. Fram til 2012 eksisterte Front National mer eller mindre kun som et protestparti. Det var under Francois Hollandes presidentskap at partiet begynte å slå røtter som et legitimt parti. Dette viser at ytre høyre vokser på sviket til venstresideregjeringer som den til det franske sosialistpartiet.

– Macron kommer til å fortsette Hollandes høyrevridde politiske reformer, og vil på sikt kunne styrke det ekstreme høyre. Så lenge han ikke gjør noe med selve grunnlaget for høyresidas appell, forblir de en trussel.

– Det positive er at La France insoumise har klart å vinne tilbake en stor andel av arbeiderklassestemmene som tidligere har gått til Front National. Vi må styrke vår dynamikk og klare å presentere oss selv som den egentlige opposisjonen til det ekstreme sentrum som er personifisert av Macron.

Ser likheter mellom Norge og Frankrike

Selv om Tonneau ikke er noen ekspert på norsk politikk, ser han optimistisk på høstens valgkamp i Norge.

– Vi ser at globaliseringa av nyliberalistisk politikk og de krisene det medfører skaper liknende bevegelser over hele verden. Vi ser det med Podemos i Spania, Sanders i USA, Corbyn i England og de røde partiene i Skandinavia. Fortellingen er den samme overalt: vi må overbevise folk om at det finnes et alternativ, at økonomien kan styres og reguleres, og at kappløpet mot bunnen kan stoppes. Fordi nyliberalismen er global, så må venstresida finne tilbake til våre internasjonaltiske ambisjoner.

Førstekandidat i Finnmark: Ane Margrethe Ugelvik. Foto: Tormod Ytrehus.

Era Standing Rock til Finnmark

RØD UNGDOM URFOLKSPOLITIKK

Snorre Log Skage snorre@socialisme.no

Ane Margrethe Ugelvik er sentralstyremedlem i Rød Ungdom, og dessuten Røds førstekandidat i Finnmark. Hun mener urfolksrettigheter må få en større plass i norsk politikk.

Foruten medlemskapet i Rødt og Rød Ungdom er Ugelvik også aktiv i den samiske ungdomsorganisasjonen Noereh.

– Finnmark er et fylke rikt på ressurser, men det gjør det viktig å spørre hvem som sitter igjen med fortjenesten fra disse godene. Det er ikke greit at et selskap skal tjene seg rike på å hente ut mineraler fra berggrunnen, mens lokalbefolkningen ikke sitter igjen med noe annet enn en ødelagt natur og enda mindre plass til å drive med reindrift. Rike redere skal ikke kunne rane kystbefolkningen for fisk for så å sende den til andre siden av jorda, sier Ugelvik.

Internasjonal solidaritet er viktig for Ugelvik. Hun tilbrakte to uker i fjor vinter i Nord-Dakota, for å støtte opp om Sioux-stammens kamp mot den kontroversielle oljerørledningen Dakota Access Pipeline ved Standing Rock-reservatet. Hun trekker paralleller mellom urfolkets kamp i USA og det som skjer hjemme i Finnmark.

– Aksjonene ved Standing Rock fikk veldig stor oppmerksomhet og engasjerte folk over hele verden. Dersom planene om koppergruve og gruvedumping i Repparfjorden blir realisert, vil mange ønske å bygge en liknende protestleir i Kvalsund. Standing Rock har gitt oss masse lærdom og inspirasjon, sier hun.

Ugelvik mener også Norge har en lang vei å gå når det kommer til behandlingen av urfolk. Ved siden av saken om gruvedumping i Repparfjorden trekker hun fram saken om 25 år gamle Jovsset Ánte Sara som har gått til sak mot staten for å beholde retten til å leve av reindrift. Staten har pålagt den unge reindriftsutøveren å slakte ned store deler av reinflokken fordi den mener at antall reinsdyr på Finnmarksvidda er for høyt og at beitene er for dårlige. Sara mener på sin side at 75 reinsdyr er for lite til å kunne leve av reindriften.

– Saras seier i tingretten bør føre til endringer i reindriftsloven og reindriftpolitikken i sin helhet. Reindriften må få den plassen den trenger og man må sikre å gi unge utøvere som Sara mulighet til å etablere seg i næringen for å sikre framtidige levekår, sier Ugelvik.

– Et annet viktig krav er kravet om en sannhetskommisjon som skal granske fornorskningspolitikken som ble utøvd mot samene. En slik sannhetskommisjon er helt sentral for å rette opp i den uretten og undertrykkelsen som har funnet sted i vårt eget samfunn.

ANNONSE:

Kampanjetilbud

Gi to utgaver Rødt Nytt gratis til deg selv eller noen du kjenner fram mot valget.

Tilbudet er uforpliktende og stopper automatisk. De som verves vil bli kontaktet på telefon i forkant av valgdagen, med tilbud om mer informasjon om Rødt.

Verv på roedt.no/gi-avis

HVA SKJER?

17. juni
POPVENSTRE 2017
Kubaparken, Oslo. www.popvenstre.no

14. - 19. juli
RØD UNGDOMS SOMMERLEIR
Utøya. www.roedungdom.no

29. juli
DEMONSTRASJON: STOPP NAZISTENE
Fredrikstad.

3. august
PARTILEDERFOREDRAG MED BJØRNAR MOXNES
Litteraturhuset, Wergelandsveien 29, Oslo. www.litteraturhuset.no

24. august
FOLKEMØTE OM EØS
Hotel Clarion The Edge, Tromsø. www.neitileu.no

25. august
LAGS SOMMERSAMLING
Tannlegehytta. www.latin-amerikagruppene.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

Nytt nummer av GNIST

Siste nummer av Gnist har fagforeningsknusing som tema, og har bidrag fra blant andre Lars Johnsen, Kjersti Ericsson, Janne Lisedatter Håkonsen, Joar Tranøy og Vigdis Hjorth.

Bestill abonnement på MARXISME.NO

ANNONSE:

Aktuell bok fra forlaget Rødt! ERLING FOLKVORD: ROJAVA!

En brennaktuell og rikt illustrert bok om kurdernes kamp for ei framtid uten Assad, Erdoğan og Daesh.

Kun
180,-

Kjøp boka på MARXISME.NO

ANNONSE:

STØTT RØDTS VALGKAMP

Nå kan du bruke Vipps for å støtte Rødt økonomisk. Vipps oss et bidrag på Vipps-nummer 10303.

Du kan også bruke kontonummer: 7878 05 75416.

Les mer på RØDT.NO/STØTTE

Bli medlem i Rødt!

Send sms med kodeord **Rødt + Navn og adresse** til 2434 eller se roedt.no/innmelding

fb.me/roedt

[@raudt](https://twitter.com/raudt)

[@stemroedt](https://www.instagram.com/stemroedt)

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

